

bb. 74./ magyar - szovjet ... folyt./11

a megállapodás értelmében a két ország történészei kölcsönösen részt vesznek a vegyesbizottság közös rendezvényein, közös kutatási programokat dolgoznak ki, illetve munkacsoportokat hoznak létre egyes kérdések kutatására, s tájékoztatják egymást a történettudományok egyetemi és főiskolai oktatásának kérdéseiről. a két tagozat közös javaslata alapján kialakított 1969. évi munkaterv szerint a két ország tudósai, kutatói együttműködnek a jelentős történelmi évfordulók megünneplésében; így részt vesznek a magyar tanácsköztársaság 50. évfordulójának hazánk felszabadulása 25. évfordulójának és lenin születése 100. évfordulójának alkalmából sorra kerülő tudományos rendezvényeken és más tudományos konferenciákon. a munkaterv értelmében a két fél kölcsönösen javaslatot tesz magyarországon, illetve a szovjetunióban megjelent történelmi munkák lefordítására. ezenkívül kölcsönösen tájékoztatják egymást a két ország történettudományi intézeteinek kutatási terveiről./mti/

..-

- v é g e -

21.00/gy

de

- 46 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. január 17.

bb. 1. kik a legsikeresebb magyar írók külföldön

1 tf/gk/zs/gy/hk

1969. január 17.

egyre szélesebben visszhangra talál a magyar irodalom a nagyvilágban: az élvonalban németh lászló, lengyel józsef, szabó magda, passuth lászló, déry tibor, fejtes endre neve szerepel, az ujabban formálódó második sikerekben gazdag szerzői csoporthoz örkény istván, moldova györgy, mészöly miklós, cseres tibor tartozik. természetesen a névsorok távolról sem teljesek, mindenesetre legtöbbször ezeknek az íróknak a neve szerepel a szerzői jogvédő hivatal legfrissebb jelentéseiben, amelyek egyrészt az 1968-ban határainkon túl megjelent magyar könyvekről, másrészt az elmúlt évben megkötött export-szerződésekről adnak számot.

részint már megjelentek, részint külföldi kiadóknaál, lektorátusoknaál, nyomdáknban vannak azok a kiadványok, amelyekkel - jó értelemlen - sok dolga volt a szerzői jogvédő hivatalnak a mögöttünk levő esztendőben.

a lengyel könyvpiacn kétféle kiadásban jelenik meg magyar elbeszélések válogatása, és sok egyéb munkával együtt weöres sándor válogatott verseskötete, azután moldova györgy elbeszéléseinek gyűjteménye és hasonló összeállítás örkény istvántól is. dobozy imre, fejtes endre, kolozsvári grandpierre emil, nagy lajos, tatay sándor, vészli endre nevével találkozhatnak az olvasók rövidesen az ndk-ban. kosztolányi-könyv jelenik meg románában, ugyanitt kiadják thurzó gábor „a szent” című irását. románában magyar kiadás előtt áll bródy sándor három műve, déry tibor egy könyve, továbbá kosztolányi, krudya gyula egy-egy műve, móríc zsigmondtól „a rab oroszán”, és „a fákllya”,.

/folyt. köv./

de

- 1 -

bb. 1. / kik a legsikeresebb... 1. folyt./ gy

a szovjetunióban az orosz nyelvre fordított magyar műveken az örmény átültetésben jelent meg fábián zoltántól a „három kiállítás”, tadzsik nyelven horváth zsóka „napféltől előtt”, című műve, sánta ferenc husz órája lett nyelven olvasható, szabó magda „mondják meg zsófikának”, és tardi lajos „hakub be”, című könyve pedig gruz nyelvé kiadást ért meg. csehszlovákiai kiadókkal létrejött megállapodások értelmében cseh nyelven megjelent gyurkó lászlótól a „lenin, október”, meszöly miklóstól „az atléta halála”, molnár ferencitől „a párt utcai fluk”, németh lászlótól a „bűn”, szabó magdától a „születésnap”, szlovák átültetésben olvasható barkesi andrás, füst milán, gárdonyi géza, heitai jeno, kosztolányi dezső, somogyi tóth sándor alkotásai.

jugoszláviában szerb-horvát nyelvé magyar versválogatás ad hirt költőinkről, szlovén átültetésben adják ki tamási áron ábel-írásait, darvas józsef részeg esője macedon fordításban jut el az olvasókhoz.

anglia, ausztria, belgium, dánia, franciaország, hollandia, norvégia, az nszk, olaszország, svájc, svédország és japán könyves cégei nagy érdeklődéssel fordultak az elmúlt évben a magyar könyvtermés felé. az a tapasztalat, hogy az új piacokról elsősorban rövidebb lélegzetű írások, elbeszélések, novella-antológiák, kis regények iránt van igény. nehezebb, tető alá hozni, idegen nyelvé fordítást regényekből. szakemberek ennek az okát részint abban látják, hogy a magyar regénytermés, illetőleg - kínálat korántsem olyan gazdag, mint az elbeszéléseké, novelláké, részint viszont az is közrejátszik, hogy a „rohanó világban”, mintha kevesebb időt szentelnének az emberek a hosszabb lélegzetű alkotások élvezetére. az antológiáknak az is előnye, hogy egy-egy sikeres írásmű szerzőjétől a későbbiekben szívesen vár önálló kötetet a közönség.

érdekességként még azt is elmondták a szerzői jogvédőnél, hogy a különféle nyelvé változatok és az együttes példányszám tekintetében egyaránt németh lászlótól az „iszony”, és fejes endrétől a „rozsdatemető”, a rekorder: német, cseh, finn, norvég, szerb-horvát, spanyol, flamand, francia, lengyel, angol, szlovén, rutén, svéd, szlovák kiadások után fejes könyvét már kiadták, a németh-művet pedig most készítik elő japán tolmácsolásban. /mti/

le
- 2 -

bb. 2. magyar grafikus sikere

1 tf/gk//zs/gy/hk

1969. január 17.

a firenzei palazzo strozziban, ahol nemzetközi grafikai kiállítás jelenti most a látványosságot, elismerést szereztek alkotásaikkal magyar grafikus művészek is. öten szerepeltek műveiket, s közülük bálványos huba elnyerte a „monte dei paschi di siena”, érmet, az olasz művészvilág egyik értékes kitüntetését. a kiállítás, amely december elején nyílt, az eredeti leg tervezett szilveszteri zárás helyett január végéig lesz nyitva. /mti/

..

bb. 3. pályázat a lakónházi személyfelvonók típuscsaládjának megtervezésére

1 sb/gk/1s/egy/la

1969. január 17.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium, valamint a kohó- és gépipari minisztérium pályázatot hirdet a lakónházi személyfelvonók típuscsaládjának megtervezésére. sorozatban és gazdaságosan gyártható, széles körben felhasználható felvonókat kell tervezni. a részletes pályázati kiírást január 20-tól vehetik át az érdeklődők az építésügyi és városfejlesztési minisztérium gazdasági hivatalában /budapest, 5., beloiannis utca 2-4. földszint 6./, s az elkészült pályaterveket június 20-ig kell elküldeni a budapest 119. postafiók 8. címre. a legjobb pályaművek díjazására és megvásárlására összesen 300 ezer forintot irányoztak elő. a legnagyobb díj elérheti a 100 ezer forintot, a megvásárolt tervekért pedig legalább 6 000 forintot fizetnek. a bíráló bizottság július 20-ig hozza nyilvánosságra a pályázat eredményét. /mti/

..

le
- 3 -

bb. 4. trópusi csalán terem szegeden

vid-fm/ká/gy/La

1969. január 17.

a szegedi fűvészkertben dus termést hozott a trópusi csalán. az ausztráliában honos növényt a botanikus kert egyik nehezen hozzáférhető sarkában különítették el. a látogatókat figyelmeztetik, hogy ne nyuljanak hozzá. a növény levélzetének vagy szárának érintése ugyanis fájdalmas és többégtig tartó bőrgyulladászt idéz elő. a „mérges”, növény nagy, málnaformájú termése viszont egyáltalán nem ártalmas, hazájában fogyasztják. a trópusi csalán minden más „rokonánál”, nagyobb mennyiségű hangyasavat tartalmaz és termőhelyén hasznos növényként kezelik: különböző reumatikus megbetegedések elleni gyógyszert készítenek belőle. /mti/

..

bb. 6. segédkönyv a pedagógusoknak a honvédelmi ismeretek oktatásához

i vt/tné/zs/gy/hk

1969. január 17.

az általános, a közép- és a szakmunkásképző iskolák tanárai számára segédkönyv készült a honvédelmi ismeretek tanításához. a csaknem 170 oldalas könyvet dr. bodó lászló, az országos pedagógiai intézet főigazgatóhelyettese, domonkos jános őrnagy és pataki lajos százados állította össze. a kiadvány segítséget nyújt mind az elméleti, mind a gyakorlati tananyag oktatásához. /mti/

..

bb. 7. még télen átadják tatán az új szauna fürdőt

vid-kz/ká/gy/La

1969. január 17.

már a belső szerelésen dolgoznak a tatali fényes fürdőtelep új szaunájában. a korábbi, már két éve működő finn rendszerű fürdő olyan népszerű, hogy már nem tudja az igényeket kielégíteni. az új fürdőt egyszerre harmincan vehetik majd igénybe. az igazi szaunázók a nyolcvan fokos hőmérsékletű gőzkamrából kilépve a néhány lépésnyire fekvő kristálytisztá, télen is 21 fokos vízben fürödhetnek. az esztétikai lag is igényes kivitelű épület emeletén üveges nappozó teraszt építenek. rossz időben kvarc lámpákkal pótolják a természetes sugárzást. hideg-meleg vízes tusolók, gépi hajszárítók, masször és pihenő helyiség áll majd a fürdőzők rendelkezésére. a szaunát még a télen átadják rendezésének. /mti/

..

- 4 -

bb. 5. magyar darabok a színházi évad második felidejében - károlyi mihály egyetlen színpadi műve a vig-ben - darvas dráma bajcsy-zsi linszkyről

i pr/hné/zs/gy/hk

1969. január 17.

a februári premerekkel „félidőhöz”, érkezik az idei színházi évad. a budapesti színházak javarészt megtartották már erre az időre tervezett bemutatóikat, s a házi színpadokon a következő hónapok premierdarabjait próbálják. az évad végig még hátralevő műsortervek jobbára külföldi szerzők műveit köré épülnek, sor kerül viszont jónéhány érdekesnek ígérkező hazai darab ősbemutatójára is. így a vigszínház művészei színpadra állítják károlyi mihály egyetlen színpadi művét, a „rave lszky”,-t, amelyben eszméről, politikai állásfoglalásáról vall. tervezik molnár ferenc lilom-jának felújítását, s bemutatótervükbe sorolták sükösd mihálynak a kívülálló című művét.

a nemzeti színház társulata felújítja, új fel fogásban játssza katona józsef bánk bán-ját, s - színpadot adva új magyar drámának - bemutatja urbán ernő művét, a szent örülteket. a madách színház a többi között lengyel menyhért „a waterlooi csata”, című vígjátékának előadását ígéri. a darabot az 1920-as években már nagy sikerrel játszották Magyarországon. a történet egy filmforgatás körül bonyolódik, főszerepét pécsi sándorra osztotta a fiatal rendező lengyel györgy. a józsef attila színház programján egyebek közt gabányi darab szerepel „aba sámuél”, címmel, míg a thália érdekessége darvas józsef „testámentum”, című drámája, amely bajcsy-zsi linszky endre életéről szól.

a közelgő bemutatók külföldi darabjai között számos olyan is színre kerül, amely már több európai, vagy tengerentúli színpadon aratott sikert.

/folyt. köv./

lé

- 5 -

bb. 5. / magyar darabok.... folyt./ gy

a vigszínház társulata mutatja be arthur miller „alku”, című kamaradrámáját, s ugyancsak itt láthatják a nézők bruckner angoliai erzsébet-ét és o'neil jön a jeges című művét. a nemzetiben tervezik dosztojevszkij „a félkegyelmű”, című regényének színpadra adaptált előadását, a thália színház egyebek közt hochwalder /umlauttal/ szent kísérlet-ét tűzi műsorra, s a madách színházban kerül színre shakespeare iii. richárd-ja. a népszerű angyalföldi színház, a józsef attila évadterve szerint itt sagan-mű, a kastély svédországban bemutatója várható./mti/

..

bb. 9. kerületfejlesztés - a lakosság javáért

1969. január 17.

i hi/tm/zs/gy/hk

a 16. kerületi tanács ez évi programjában több olyan feladat szerepel, amelynek megvalósítását a tanácstagok be-számolókon javasolta a lakosság. például 120 000 négyzet-méternyi utfeületet bányakavicssal szórnak fel, több he-ményi utfeületet bányakavicssal szórnak fel, több he-ményi új közutat terveznek; a megkezdett postai rekonstrukció során 1970-ig 30 új nyilvános telefonállomást szerel-nek fel. a sashalmiak kérésére a helyi munkásklubban még ez év első felében meleggonyhát rendeznek be./mti/

..

bb. 10. új vegytisztító szalonok

1969. január 17.

i hi/tm/zs/gy/hk

a ruhatisztító ktsz az idén nagyarányú rekonstrukciót hajt végre. a 10. kerületi vasgár utcában lévő mosóda-üzemet bővíti, modern gépekkel szereli fel, s így az üzem-kapacitása 2,5 tonnáról 5 tonnára növekszik műszakonként. két vegytisztító szalont rendeznek be, az egyiket az ó-budai városközpontban, a másikat zuglóban. a 3. kerü-letű zápor utcában felvevőhely megnyitását vették tervbe./mti/

..

- 6 -

bb. 8. filmek a tanácsköztársaság évfordulójára

i pr/hné/zs/gy/hk

1969. január 17.

a mafi film stúdióban több olyan filmalkotás befejező munkálatain dolgoznak, amelyek témája a magyar munkásmozgá-lom közelegető nagy eseményének, a tanácsköztársaság 50. évfor-dulójának állít emléket.

pille máriáról, a tiszai révészleányról, s egy tiszavi-déki kisváros direktoriumáról szól markos miklós új játék-filmje, amelyet pokolrév címmel forgattak. a történet valóságmagva: markos miklós novellává dolgozta föl a tanácsköz-társaság kecskeméti direktoriumának történetét. ugyaneb-ből a témából írt kisregényt galambos lajos is, s a kettő-jük munkájából született meg a forgatókönyv. az alkotók már az utószinkronnál tartanak, korábban, a film számottevő ré-szét tiszánánán forgatták. pille mária megszemélyesítője a romániai széles anna, s ugyancsak romániai színész, irina gardescu játszik egy másik szerepben is. a többi figura maszk-jában kozák andrás, dávid kiss ferenc, bánhidi lászló és bulla elma tűnik majd fel a filmvásznon. operatőr: lakatos iván.

a hírhedt fehér-különítményes prónay páli naplóját máriássy félix rendező filmesíti meg. az imposztorok címmel forgatott játékfilm műfaját történelmi groteszként határoz-ták meg: valóban élt személyek és elképzelt figurák, való-ban zajlott események és képzelt történések keverednek a celluloid-szalagon. a film operatőre illés györgy, a főbb szerepekben tomanek nándort, mensáros lászlót, bara margi-tot, iglódy istvánt, huszti pétert és kálmán györgyöt lát-ják majd viszont a mozinézők. az imposztorok egy-két napon belül már készen várja a bemutató napját.

gyöngyösi imre, fiatal rendező első játékfilmjében, a virágvasárnapban frantisek velacky, pozsonyi színész személye-síti meg a főhőst, simon papot. a csaknem kész alkotás egy ma is a nép száján élő balladából kerekedett filmmé: simont a katolikus papot megölték a darutollasok, mert a tanács-köztársaság helyi direktoriuma mellé állt. a film opera-tőrje szécsényi ferenc, s jelentős szerepet kapott még tóth benedek és hegedűs ercsi, a debreceni csokonai színház tagja./mti/

..

- 7 -

bb 13. / 1.9 milliárdot ... 1. folyt./-ju

az ideai nagyobb feladathoz az anyagi és a műszaki feltételek már most nagyjából egyült vannak. a szükséges mennyiségű dohány megteremtett - bár minősége a vártnál gyengébb - s így az import csökkentésére is lehetőség van. a tavalyi 900 vagon helyett az idén 600 vagon külföldi dohány behozatala is elegendő a hazai cigaretta fajtákhoz szükséges keverékek összeállításához. az ipar a fermentált dohány exportját 6 százalékkal növeli, s eddig egymilliárd, cigaretta szállítására kötettek megállapodást külföldi partnerekkel, demokratikus piacra.

a dohány termőterületet változatlanul 37 000 katasztrális holdra tervezik, s ennek körülbelül 90 százalékát már szerződésben vállalták a termelők. a nagyobb mennyiségű filteres cigarettagyártáshoz is megvannak az eszközök. négy új gép már dolgozik. ezenkívül az idén további kétmilliárdos kapacitású berendezés, elsősorban filteres cigaretta gyártó gépek - beszerzését tervezi fejlesztési alapjából a magyar dohányipar. /mti/

bb 14. tanácsadó könyv és kiállítások a pályaválasztásról

1 hi/gg-ju zs la

1969. január 17.

pályaválasztási tanácsadó címmel a napokban jelenik meg a fővárosi pályaválasztási intézet kiadványa, amely részletes tájékoztatást nyújt az általános iskolák idén végző nyolcadikos osztályos növendékeinek továbbtanulási lehetőségeiről a középfokú, illetve a szakmunkástanuló iskolákban. közli az egyes szakmákban a fiúk, illetve a lányok felvételi arányait, külön fejezet foglalkozik a lányoknak ajánlott szakmákkal, valamint az érettségizett fiatalok szakmai továbbképzésével.

a kisz budapesti bizottsága a fiatalok pályaválasztásának megkönnyítésére az érdeklőt budapesti Üzemek, valamint az ipari tanulóintézetek közreműködésével pályaválasztási kiállítást rendez négy budapesti kerületben. a xiii. kerületi váci út 107 szám alatt levő 21-es számú műm intézetben a forgácsoló szakmákat, a csepeli állomás utca 10 szám alatt levő 1-es számú műm intézetben a vasipari szakmákat ismertető kiállítás nyílt, amely január 31-ig tekinthető meg. a xiv. kerületi egressy út 36 szám alatt levő 18-es számú műm intézetben az építő- és a faipart, a xviii. kerületben levő kistext kiállításán pedig a textilipart mutatják be. a két utóbbi kiállítás január 20 és február 5 között tekinthető meg, hétköznapokon délelőtt 9-től délután 4 óráig, szombaton délután 2 óráig. /mti/

8.45/ju

-10-

1012-Dm

bb 15. jubileumi ünnepek, kiállítások - a tehetséges munkásgyerekek továbbtanulásának segítése a fővárosi művelődési ház munkatervében

1 ol/lk-lm zs

1969. január 17.

elkészült a fővárosi művelődési ház 1969. évi munkaterve. eszerint mélyreható elemzés tárgyává teszik többek között a művelődési házak társadalmi vezetőinek munkáját, napi-rendre tűzik a rendezvény-és műsorpolitikát, tervezik, hogy közreadják a szabadidő tartalmas, jobb kihasználására a művelődési házakban kikísérletezett, jól bevált módszereket. megvitatják a fizikai dolgozók tehetséges gyermekei számára létrehozott szakkörök programját. tapasztalatcseréket, ankétokat szerveznek a különféle népművelő tevékenységekről, továbbá a képzőművészeti körök, fotókörök és amatőr filmesek részére. rövidfilmbemutatók, szakkörvezető-továbbképzők és különféle pályázatok terve szerepel az éves programban.

a művelődési ház részt vesz a tanácsköztársasági kulturális szemle ünnepi rendezvényeinek előkészítésében. a kiállítási tervben szerepel többek között az 50. évfordulóra készülő „dicső napok 1919.,” című vándorkiállítás, továbbá „a szovjet ifjúság élete,” és a „szovjet fotóriporterek,” bemutatója című tárlat. a művelődési ház részt vállal a budapesti művészeti hetek alkalmából sorra kerülő 1. ifjúsági zenei napok szervezéséből, továbbá bábfesztivált, báb- és bábfotókiállítást is rendez. a „történelmi lecke,” sorozatban a magyar történelem újabb jelentős korszakát mutatják be, az „első lelkiismeret,” sorozatban pedig mai külföldi írók vallanak korunk nagy problémáiról. érdekesnek ígérkezik a zenei körműsorok programja is: 1526-tól napjainkig öleli fel a magyar zeneirodalmat. ezen kívül a tervben szerepel a programzene, valamint „bábi muzsika,” címmel a tánczene két évszázados történetének ismertetése is. /mti/

--

8.55/ju

1012-Dm

-11-

bb 17. jelvényt szerző táncverseny fiataloknak - májusban magyar bajnokság és nemzetközi verseny szombathelyen

1 di/hné-ju zs hk

1969. január 17.

a kish központi bizottsága - a művelődésügyi minisztériummal egyetértésben és az országos társastánc bizottsággal közösen - jelvényt szerző táncverseny hirdetését. a fiatalok az idén első ízben pályázhatják meg az arany, az ezüst, illetve a bronz jelvényt. tíz tánc, az angolkeringő, a bécsi keringő, a csa-csa-csa, a csárdás, a rumba, a szamba, a slow-fox, a szving, a tangó, a quick-steep között választhatnak. kategóriánként más-más követelmény kell teljesíteniük. a bronz jelvény megszerzéséhez négy tánc ismeretét kívánják meg. a csárdás és az angolkeringő kötelező, a ,,repertoár,, további részének összeállítását az indulókra bizzák. a pároknak ezenkívül részt kell venniük legalább egy előadással összekapcsolt - összejöveteleken, beszélgetéseken, amelyeken az illeténnel foglalkoznak.

az ezüst jelvény odaitélésénél már magasabb a mérce; hét szabadon választott táncot kell bemutatniuk a pályázóknak. ezenkívül játékos vetélkedőn kell bebizonyítaniuk, hogy jártasak a társasélet szabályaiban. az arany jelvény elnyerésének tíz tánc ismerete és bemutatása a feltétele, s a verseny résztvevőinek mind a társasélet, mind a szocialista emberhez méltó magatartás a lapszabályából ,,jelesre,, kell vizsgáznuk.

a jelvényt szerző táncversenyeket a kish-szervezetek és bizottságok, valamint az illetékes népművelési szervek közös rendezésében sorra kerülő bálok, ifjúsági táncdelutánokon és összejöveteleken bonyolítják le. az előkészületek során előadásokon és különféle játékos formákban alaposabban is megismegkedhetnek a fiatalok a társasélet szabályaival és az illeténnel. az idén egyébként elsősorban a bronz jelvény megszerzésére szólítják az ifjú párokat, akik a későbbiekben az ezüst, illetve az arany jelvényt is megpályázhatják.

a vii. magyar táncbajnokságot és a savaria nemzetközi táncversenyt a kish központi bizottságának megbízásából a kish vas megyei bizottsága, vas megye és szombathely város tanácsa rendezi meg májusban. ennek programjában bonyolítják le a b-osztályos magyar bajnokságot, az a-osztályos nemzetközi táncversenyt és magyar táncbajnokságot, továbbá az ugynevezett sonderklasse nemzetközi táncversenyt és a csárdás-bajnokságot. /mti/

9.00/lm

- 12 -

1000Dm

bb 16. bejáró dolgozóknál nincs kötelező munkaközvetítés

1 hi/99-lm zs

1969. január 17.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke szabályozta a munkaközvetítést és a munkaerő toborzást. a most kiadott rendelkezés szerint kötelező a munkaközvetítés a vállalatok, szövetkezetek és egyéb gazdálkodó szervek adminisztratív, valamint a költségvetési szervek és intézmények ügyviteli munkaköreinek betöltésénél. kivételt képeznek a csoportvezetők, vagy ennél magasabb munkakörök, továbbá bármely munkakörben az átlételezők. minden munkáltatónál kötelező a közvetítés az állandóan vidéken lakó munkavállalók alkalmazásánál. nem vonatkozik a kötelező munkaközvetítés a bejáró dolgozókra, illetve azokra, akik munkásként az építőiparban, az építőanyagiparban, a textilszakmában, vagy a közüzemnél akarnak elhelyezkedni.

a szabályozás szerint női munkavállalók felvételénél kötelező a munkaközvetítés - a munkahelynek megfelelő szakképesítéssel rendelkezők kivételével - a kohó és gépipari minisztérium felügyelete alá tartozó műszeripari, híradástechnikai és az erőáramu berendezéseket gyártó vállalatok, valamint a nehézipari minisztériumhoz tartozó gyógyszergyártó, továbbá kozmetikai és háztartási vegyipari cikkeket előállító vállalatok munkásszállománycsoportba tartozó összes munkahelyeire. /mti/

bb 18. csongrád város a ,,kán sátra,, volt - törökül beszéltek az avarok - nagyszabású helységnevekutatás a duna-tisza közén

vid fm-lm ká

1969. január 17.

török sándor kecskeméti nyelvész befejezte a duna-tisza közeli helynevek eredetének nagyszabású etimológiai vizsgálatát. most elkészült érdekes tanulmánya több mint száz település- és dűlőnév nyelvtani megfjtésén a lapszik.

megállapította, hogy a legtöbb helységnevet török eredetű, amelyek egy - a honfoglalás előtti - avarokori körsáncrendszer nyomait őrzik. ha sövényházát, kisteleket, kiskunmajsát, kiskőröst, csengődöt, kerekegyházát, nagykőröst és vezsenyt a térképen összekötjük, megkapjuk az ősi erődítmény két folyó közé eső félkörének vonalát. a nyelvész szerint a körsánchoz tartozó helység- és dűlőnevek azonosítása csakis a török nyelvből vezethető le helyesen. például csengőd ,,átjáró őrség,, -et jelent, de kétségkívül e ,,kör,, -re utal a kiskőrös, a nagykőrös és a kerekegyháza helyneve is. ilyen körsáncot egyedül az avarok építettek táborhelyük védelmére, amiből pedig az következik, hogy az avarok török nyelvek voltak, sőt, megállapítható, hogy mely török nyelvjárást beszélték. /olyt.köv./

9.15/lm

- 13 -

1000Dm

bb 18. /csongrád város ... 1. folyt./-lm

érdekes továbbá, hogy e kör magjában, centrumában van csongrád város, amelynek nevét - a kutató szerint - eddig tévesen a szláv nyelvből származtatták, holott a mai nomád törökök is „csongorod, -nak” nagyszállásnak, nagytábornak nevezik a kánjuk sátrát. tehát csongrád az avarok egy népcsoportjának „főhadiszállása”, lehetett valamikor. /mti/

bb 19. megfojtotta feleségét

1 bc/lk-lm zs

1969. január 17.

a fővárosi bíróság ítéletet hirdetett hermann jános, 34 éves termelészövetkezeti alkalmazott, budapesti lakos bűnügyében. hermann és felesége házassága megromlott, főleg azért, mert a férfi gyakran italozott. a férfi - hogy további italozásához pénzt szerezzen - eladta a termelészövetkezettől kapott árpajárandságát, s a pénzt néhány nap alatt elmulatta. pár nap múlva viszont azt mondta feleségének, hogy felveszi járandóságát, kifizeti adósságát, s együtt mennek vásárolni. a hazulról elvitt táskarádióra kölcsönt vett fel s ismét alaposan beszeszett. hazatérésekor az ajtót zárva találta, ezért az ablakon mászott be a lakásba. az asszony feleségére vonta, s a férfi ruháit ki akarta dobni az ablakon. a családi perpatvar ekkor tragikus fordulatot vett. a férfi megütötte az asszonyt - aki a földre esett és eszméletét veszítette, - majd megfojtotta. reggel a termelészövetkezet dűlőjébe ment, s magával is végezni akart, de az előzőleg elfogyasztott pálinkától elaludt.

a bíróság hermann jánost kilenc évi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

9.20/lm

- 14 -

pis
1030-Dun

bb 20. ujjáépült ózd belvárosa

vid/kz-ju ká la

1969. január 17.

tavasszal megkezdik ózd belvárosának ujjáépítését a borsod megyei építőipari vállalat dolgozói. a vöröshadsereg utja környékén kialakuló korszerű városnegyed terveit a miskolci tervező vállalat készítette. még az idén hozzáfognak a járási párt- és tanácsszervek új székháza, a tisztasági fürdő és 300 lakás építéséhez. az utóbbiakat a borsodi házgyár termékeiből: falnagyságu, előtapétázott, ajtókkal és ablakokkal felszerelt panelekből szerelik össze. érdekes kísérletre is sor kerül. a városközpont első magasházát nálunk még újszerű, de külföldön már alkalmazott technológiával építik fel. a 15 emeletes háznak először a magját készítik el csuszózszaluzással ez egy vasbeton torony lesz, amelybe felépítik a lépcsőházat és felszerelik a felvonó berendezést. ezután a torony tetejére nagyteljesítményű darut helyeznek. segítségével a vasbetontornyot körberakják a lakások kialakításához szükséges vázszerkezettel. ezzel egyrészt lényegesen meggyorsítják a munkát másrészt lehetőség nyílik arra, hogy házgyári panelekből toronyházakat is építsenek. /mti/

bb 21. bővült a duna cipőgyár oroszlányi üzeme

vid-kz/mné-ju ká la

1969. január 17.

új üzemrészsel bővült a duna cipőgyár másfél évvel ezelőtt megnyitott oroszlányi üzeme. az új üzemrész ismét felszabadult bányaeépületben rendezik be, s ezzel 420-ra emelkedik a fővárosi gyár oroszlányi leányvállalatánál foglalkoztatottak száma. a bővítés eredményeként a tervezett 560.000 pár helyett 620.000 pár felsőrészt készít az üzem, s ezzel olyan termelés növelési feladatot old meg, amelyre helyszűke és munkaerő-hiány miatt a fővárosi gyár már képtelen volna. az idén főként a választék bővítésére törekszenek. a piac igényeinek megfelelően jóval több modellt gyártanak mint tavaly. /mti/

9.20/ju

-15-

pis
1042-Dun

bb 22. Közelebb a piachoz - több mint kilencven millió forint nyereséggel gazdálkodtak tavaly a hajdu-bihar megyei állami gazdaságok

vid-kz/tné-ju ká la

1969. január 17.

nyolcvan millió forint értékű beruházást eszközöltek a több mint 90 millió forint nyereséget produkáltak 1968-ban a hajdu-bihar megyei állami gazdaságok. az eredményeket elemelve a gazdaságok illetékes vezetői mindekelett annak előnyére mutattak rá, hogy az új gazdaságirányítási rendszerben a gazdaságok - elsősorban is saját üzletelhálozatuk révén - közelebb kerültek a piachoz, illetve a fogyasztókhoz. az idén változatlanul a speciális hortobágyi, bihari adottságok fokozott kihasználására törekednek. a pecsenyekacsa nevelés fő üzemmággá lép elő. az idén már több mint egymillió kacsa értékesítenek a gazdaságok. mivel a máj és a toll is jó áron értékesíthető, a libatenyésztés is előtérbe kerül. /mti/

--

bb 23. termelőszövetkezeti vágóhidak

vid-kz/mné-ju ká la

1969. január 17.

a tanácsi kezelésben lévő vágóhidak átvételéről tárgyal a helyi tanácsokkal több vas megyei termelőszövetkezet. egyhelyütt - répcelakon - már meg is történt a megállapodás, másutt - toronyban, felsőcsatáron, vaskeresztesen és vasvároton - pedig a közeljövőben írják alá a szerződést. a kisebb termelőszövetkezetek társulást szerveznek a vágóhidak fenntartására, ellátására, illetve a hozzájuk csatlakozó húsfeldolgozó üzemek létrehozására. a kezdeményezés a termelőszövetkezetek területi szövetségeitől származik. télen a falvak ellátják magukat hússal, tavasz végéig azonban még mindig sok a panasz, hogy nem jutnak friss húshoz. e panaszok orvoslására bocsátották ki azt a miniszteri rendeletet, amely lehetővé teszi, hogy a termelőszövetkezetek saját nevelésű sertést és juhot vágjanak le és dolgozzanak fel tagjaik és azok családtagjai részére. az ezzel kapott lehetőség realizálását jelenti az eddig kihasználatlan községi vágóhidak átvétele. /mti/

--

9.25/ju

-16-

10.01.69

bb 24. új művelődési ház orgoványon

vid fm/-lm ká

1969. január 17.

orgovány községben felépült bacs-kiskun megye egyik legszébb művelődési háza. építészeti megoldása igen érdekes: az épületkomplexum - szükség esetén - mozgatható belső falak segítségével - egyetlen nagy helyiséggé alakítható át; így nagyobb és kisebb kulturális rendezvények megtartására egyaránt alkalmas. a művelődési házat március 21-én, a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulóján avatják fel. /mti/

--

bb 25. olcsóbban készül a sárospataki kályhacsempe

vid-kz/mné- lm ká

1969. január 17.

helyi nyersanyagra a lapozott technológia kidolgozásával a korábbi 400 forintról 270 forintra csökkentették az alapanyag tonnánkénti önköltségét a borsod megyei építőanyagipari vállalat sárospataki cserépkályhagyárában. így most már darabonként 30 fillérrel olcsóbban készítenek a gyárban egy-egy kályhacsempe-t. a terv szerint az idén együttesen 5.600 hagyományos és hordozható cserépkályha összerakásához elegendő csempe kerül a piacra az üzemből. az idén először a falusi tűzpte lepeken szabadon is árúsítanak sárospataki kályhacsempe-t. /mti/

--

bb 26. nyolcezer holdon termelik az idén a szegedi fűszerpaprikát

vid -lm kz

1969. január 17.

nyolcezer holdon termelik az idén a világhírű szegedi fűszerpaprikát csongrádban és békésben. a feldolgozó vállalat hetven gazdasággal kötött szerződést. bár a termés hozamok az öntözés kiterjesztésével évről évre emelkednek, a hazai és a külföldi kereslet növekedése miatt, a termőterületet mégsem csökkentik. a hazai fogyasztás ugrásszerű növekedése a fokozott turistaforgalommal magyarázható. a szalámit, a halászlét és más piros ízlésmennyel ízesített ételeket megismerték és megkedvelték a külföldi vendégek. az export szállítások csaknem husz országba juttatják el a szegedi paprikát.

/fo lyt.köv./

9.35/lm

- 17 -

10.01.69

bb 26. /nyolcezer ... 1. folyt./-lm

a legnagyobb termelő a szegedi új élet tsz, amely hét-
száz holdra szerződött. ekkora területen egyetlen gazdaság sem
ültetett még fűszerpaprikát a tájkerületben. a palántázást tel-
jesen gépesítették és a terület tulnyomó részét öntözni tudják.
/mti/

--

bb 27. termelési kooperáció tsz-ek és gyárak között

vid kz-lm ká

1969. január 17.

a baranyai termelőszövetkezetek és a velük kapcsolatban
álló gyárak, vállalatok felismerték, hogy nemcsak az értékesi-
tés vonatkozásában vannak egymásra utalva, hanem érdekeltek a
termelés fejlesztésében, a termékek választékának bővítésében
is. a somogyapáti aranykálász tsz és a kaposvári cukorgyár kö-
zött létrejött szerződés alapján a szövetkezet megkötésérezi a
cukorrépa vetésterületét, az üzem pedig segíti e munkaigényes
növény termelésének gépesítését. a mozsói zrinyi tsz és a
szigetvári konzervgyár megállapodott, hogy a gazdaság az idén
300 vagon zöldséget termel konzerv célra, a gyár viszont mozs-
gón folytatja fajtakisér tetteit, amelyek alapján kiválasztják
majd a legjobb, legtöbbet termő fajtákat. a belvárdgyulai köz-
zös ut tsz és a szövetkezeti vendéglátó vállalat közös palacko-
zóüzemet hozott létre, amelyben az idén tízezer hektoliter
bort palackoznak, s a nyereségen a beruházási költségek arányá-
ban osztozkodnak majd a partnerek. a siklósi magyar-bolgár
testvériség tsz és a baranyai mék közös vállalkozásban nagyüze-
mi üvegházat épít, amelyet a termelőszövetkezet működtet és a
mek gondoskodik az áru értékesítéséről. a tsz-üzemi kapcsolatok
nem alkalmosak, hanem hosszútávra szólóak: a somogyapáti
aranykálász tsz és a kaposvári cukorgyár például tíz évre, a
belvárdgyulai közös ut tsz és a szövetkezeti vendéglátó vállala-
lat pedig tízenöt évre szóló kooperációs szerződést írt alá./mti/

--

9.45/lm

- 18 -

1050-Dm

bb 28. „az utolsó híd”, címmel tanácsköztársasági doku-
mentumfilmet forgatnak szolnokon

vid fm-lm ká

1969. január 17.

„az utolsó híd”, - címmel színes dokumentumfilmet ké-
szített szolnok város tanácsának végrehajtó bizottsága a ta-
nácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója tiszteletére. a
mafilm nyolcas stúdiójának stábja - németh istván író- rende-
ző és tiszai lajos újságíró forgatókönyve alapján - megkezdte
a forgatást. szabó árpád operatőr filmszalagra veszi az álla-
mi levéltárban, archivumokban őrzött dokumentumokat, a kora-
beli filmhíradók kockáit. felelevenítik az 1919. május 3-iki
szolnoki csatát, - amelynek során a proletárhatalom vöröskato-
nái hősiességben visszafoglalták a tiszaparti várost az
intervenciós csapatoktól, - részletesen bemutatják a juliusi
nagy tiszai offenzíva harcait, valamint szolnok augusztus else-
je utáni újabb hősiesség védelmét.

a filmalkotás méltóképpen tükrözi majd azt a legendás
élszántást, amelyet a vöröskatonák a tiszta egyik fontos híd-
főállásán tanúsítottak a tanácsköztársaság honvédő háborújában.
/mti/

--

bb 29. keravill szaküzlet a váci utcában

t kf/kf-lm hk

1969. január 17.

a keravill vállalat pénteken a váci utca 13. szám alatt
hanglemez és ajándék-szaküzletet nyitott. az új, tetszetős bolt-
ban a hanglemezekon kívül elsősorban tranzistoros kis rádiókat -
a hazai gyártmányok és az importált mini készülékek teljes vá-
lasztékát - árúsítanak./mti/

--

bb 30. a lottó 3. heti nyerőszámai

lk-lm hk

1969. január 17.

a sportfogadási és lottó igazgatóság tájékoztatása sze-
rint ceglédberceken, a dózsa györgy művelődési házban megtar-
tott 3. heti lottósrósláson a következő számokat húzták ki:

/mti/ 2, 3, 62, 63, 66

10.55/lm

- 19 -

1100-Dm

bb 31. újabb gázrobbanás debrecenben

vid - im ká

1969. január 17.

pénteken reggel újabb gázrobbanás történt debrecenben. a szotyori utca 90 számú házban a reggeli kávé melegítésekor következett be a tragédia csizmadia ferenc lakásában. a nagyerejű robbanás öt lakást rongált meg, a mentők 10 sérültet szállítottak a debreceni klinikára. a 4 éves csizmadia irén a klinikára szállítás közben sérüléseibe belehalt. a debreceni rendőrség műszaki szakértők bevonásával vizsgálatot indított.
/mti/

bb 32. időjárásjelentés

gk-ju

1969. január 17.

a meteorológiai intézet jelenti 1969. január 17-én, pénteken 13 órakor:

szombaton kevesebb felhő

európa legnagyobb részén tovább folytatódik a változékony, enyhe időjárás. sokfelé esik az eső, illetve a hó. helyenként a viharos szelek fújnak, a kijev-oslo vonaltól délnyugatra legtöbb helyen éjszaka sem süllyedt a hőmérséklet fagypontra alá. ezzel szemben a szovjetunió urál előtti térségében kemény hideg van. ott ma éjszaka sokfelé mértek mínusz 40-mínusz 45 fokos hőmérsékletet. hazánkban csütörtökön változóan felhős, párás, többfelé ködös idő volt. az erősen ködös helyeken napközben sem emelkedett a hőmérséklet plusz 1-plusz 2 foknál magasabbra, máshol viszont plusz 8-plusz 10 fokos maximumok is előfordultak. főként a ma éjszakai órákban többfelé esett az eső, a nyugati megyékben havas eső, hó. a reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában a csapadéknym és 5 milliméter között váltakozott, de a nyugati határszélen elérte a 6-12, sőt sopronban és szentgottárdon a 14 millimétert. hajnalra északkeleten 0-mínusz 5, máshol 0-plusz 3 fokig hűlt le a levegő. délelőtti országsteren erősen felhős, enyhe idő volt. a dunántúlon sokfelé esett az eső, illetve a havas eső, hó. helyenként erős, egy-két helyen viharos északi szél fújt. 11 órakor 0-plusz 8 fok közötti hőmérsékletet mértek.

/ folyt. köv. /

12.10/ju

-20-

12.10/13.00 Du

bb 32. / időjárásjelentés... 1. folyt./-ju

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 2.0 fok volt, a sokévi átlagnál 2.6 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 6 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 milliméter, mérsékelten emelkedő irányzatú.

várható időjárás szombat estig: ma erősen felhős idő, többfelé esővel, helyenként havas esővel, havazással. szombaton nyugat felől felszakadozó felhőzet, már csak néhány helyen havas esővel, havazással. mérsékelt, időnként élénk, a dunántúlon átmenetileg enyhe északi, északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3-plusz 2, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton plusz 1-plusz 6 fok között.

a duna vízállása budapestnél 140 centiméter. /mti/

bb 33. 4,6 milliárd forint az idén a vízgazdálkodás fejlesztésére

1 sb/hné-ju 10 hk

1969. január 17.

az országos vízügyi hivatal, a tanácsok, a vízügyi társulatok és a különféle minisztériumi vállalatok együttesen 4 608 millió forintot költenek idén a vízgazdálkodási ágazat fejlesztésére, mintegy 450 millió forinttal többet a tavalyinál.

a lakosság és az ipar vízellátásának javítását segíti a legtöbb beruházás, az ágazat teljes előirányzatának 60 százaléka. jelentősen fejleszti víz- és csatornahálózatát baja, cegléd, győr, kecskemét, mohács, sárospatak, sopron, szeged és veszprém. a tanácsok a tavalyinál mintegy 300 millió forinttal többet költenek a víz- és csatornaművek fejlesztésére, s e többlet nagyrészt a meggyedik ötéves terv lakásépítéseihez kijelölt területek előkészítésére, az előkészítésként fordítják.

/ folyt. köv. /

13.50/ju

13.50/14.05 Du

-21-

bb 33. / 4,6 milliárd ... 1. folyt. / - Lm

a borsodi regionális vízmű özdi körzetében az idén mintegy 70 millió forint értékű munkára kerül sor. befejezik a Lázberci tározó völgyzáró gátjának építését és hozzáfognak a vízmedence feltöltéséhez. Üdülő- és idegenforgalmi területek vízellátásának javítására folytatják a siófoki és megkezdik a tapolcai regionális vízmű építését.

a mezőgazdasági vízhasznosítást összesen 680 millió forintos beruházással fejlesztik. a tiszántúli vízhiány pótlására tervezett kiskörei vízlepcsőnél a múlt évi 129 helyett 240 millió forint értékű munkával gyorsítják az építkezést. a Lébény-hansági, és a kistrabai öntöző főcsatorna továbbá más főművek építésével a dunántúlon és a tiszántúli vízszegény területein az idén másodpercenként 5 köbméterrel több vizet adnak az öntözőtelepeknek és halastavaknak. hárta, kisujszállás, hajdúszovát és kerekdomb térségében új állami főműveket építenek a legkorszerűbb esztető öntözőtelepek vízellátására. az idén 18 000 hektárt rendeznek be öntözésre, s így az országban összesen 450 000 hektáron kaphatnak vízpótlást majd a növények a csapadékszegény, aszályos időszakokban.

fejleszteni kell a vízkárt elhárító védműveket is. ezért az idén erősítik a duna árvédelmi töltéseit a szigetközben és bajától a déli országhatárig. a sió torkolatában árvízkapu épül, amely kizárja majd a duna ár hullámain a sióból. erősítik a gátakat a tiszán, a rábán, valamint a bodrog sárospataki és a zagyva torkolati szakaszán. több folyókanyarban és szűkületben folyószabályozási munkát terveznek, s mintegy 160 millió forintot irányoztak elő a belvízlevezető hálózat bővítésére, a kisebb patakok medrének és a lakott területek vízlevezető árkainak rendezésére. végeredményben 914 millió forintot fordítanak az idén vízkár-elhárításra. de ez a terv még nem teszi lehetővé a korábban előírt gyorsütemű fejlesztést. így az országos vízügyi hivatal véleménye szerint ebben az évben is - mint az előző években - szükség lesz az előirányzatnak mintegy 10 százalékos túteljesítésére. /mtl/

--

13.55/Lm

- 22 -

14.00
14.10 Dm

bb 34. tovább iparosodik vas megye - ülést tartott a vas megyei tanács

vid-kz/tné szb hk

1969. január 17.

a harmadik ötéves terv hátralevő két évére szóló költségvetési és fejlesztési tervet tárgyalta pénteken szombathelyen megtartott ülésén a vas megyei tanács. részt vett az ülésen kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke és Kovács Antal, a megyei pártbizottság első titkára.

az előterjesztett és elfogadott terv szerint a vas megyei tanács az idén 630 millió forintos költségvetéssel gazdálkodik. a lakosság igényeinek lehetőséghez mérten maximális kielégítésére törekedve, az összeg szembetűnően nagy részét - 74 százalékát - költik szociális, egészségügyi és kulturális célokra. tovább folytatódik a megye gyorsütemű iparosodása. a győri vasgőz- és gépgyár sárvárott mintegy 200 millió forintos beruházása 1050 főt foglalkoztató gyáregységet hoz létre. új üzemmel gazdagodik Jánosháza, Körmen és Óriszentpéter is. a remix szombathelyen 20 millió forintos költséggel épít új üzemcsarnokot, s megkezdik a Répcelaki szénsvatermelő vállalat rekonstrukcióját. az iparban foglalkoztatottak száma a jelenlegi 39 ezer-ről 1970 végére 42 ezerre emelkedik. a szakmunkás szükséglet biztosítására jelenleg 6 400 ipari tanulót képeznek. a hálózat azonban tovább bővül: szombathelyen 20, sárvárott hat tantermes iparitanuló iskola nyílik

a máv igazgatóság 145 millió forintot, a kpm közuti igazgatósága 70 millió forintot költ a megye vasutvonalainak, illetve közutjainak fejlesztésére, korszerűsítésére. közművesítésre 75,5 millió forint, a gáztermelés növelésére 85 millió jut. szombathelyen megkezdik egy 200 férőhelyes szálloda és egy 600 főt befogadó filmszínház építését. a harmadik ötéves terv hátralevő két évében tovább javul az egészségügyi ellátás, növekszik az óvodai férőhelyek száma, több iskola és művelődési otthon, óvoda épül. /mtl/

--

bb 35. nincs árváltozás - mégis jól jár a termelő - rendelkezés a keveréktakarmányok és a koncentrátumok áráról

1 jf/tr szb is

1969 január 17.

megjelent az országos anyag- és árhivatal, valamint a mém együttes utasítása a keverék-takarmányok és koncentrátumok áráiról. az utasítás összesen 65 féle készítményt sorol fel, ezek legtöbbször széleskörűen használja a mezőgazdaság. /folyt. köv./

-23-

14.00/ju

14.00

bb 35. /nincs árváltozás... 1. folyt./-szb

az utasítás jelentőségét elsősorban az adja meg, hogy hazánkban évente már 140 000 vagon keveréktakarmányt és koncentrátumot használnak fel. a következő években még inkább megnövekedik a kereslet és ezért a termelők számára fontos, hogy miképpen alakulnak az árak?

a termékek ára a legtöbb esetben nem változott, ennek ellenére mégis jól járnak a felhasználók, a termelők. a gyártási receptekben, ugyanis csaknem valamennyi készítménynél változás történt: magasabb lett a tápok biológiai értéke, esetenként több aminosavat, vitamint, vagy antibiotikumot tartalmaznak. a magasabb tápértéket tehát nem a vásárlóknak kell megfizetniük. mindössze hét esetben változtak meg - nagyon kissé - az árak -, de ezek többsége is csökkenés. /mti/

bb 36. lengyel diffúziós berendezést kap a sárvári cukorgyár - végetért az idei kampány

vid-kz/ szb ká

1969 január 17.

pénteken befejeződött a cukorrépafeldolgozás a sárvári cukorgyárban. ez volt a rábaparti gyár 74., s egyik legnehezebb kampánya. rendkívül a lacsony - mindössze 15.03 száza lékos - cukortartalmu répatermést dolgozott fel. 22 500 vagon répából 2 700 vagon kristálycukrot állított elő. a nyugat-magyarországi termelők szövetkezetek jószágállományának, ,,élesskamráiba,, ezer vagon melaszt, 150 vagon szárított - és 12 500 vagon nedves szemetet szállított a gyár.

a jövő héten kezdődő szokásos évi karbantartással párhuzamosan huszonnégy millió forintos beruházást valósítanak meg. korszerű, folyamatos üzemi lengyel dds típusu diffúziós berendezést kap a gyár. a cukorgyártás technológiájában fontos kiugozás ílymódon lényegesen meggyorsul, s a gyár napi répafeldolgozó kapacitása 220 vagonról 240 vagonra emelkedik. javulnak a munkakörülmények is. /mti/

14.15-szb

-24-

M. S. D.
14.30 Dm

bb 37. autóbusz és tehervonat karambolja

tm-ju zs hk

1969. január 17.

pénteken reggel súlyos közlekedési baleset történt a ládhesenyői sorompó nélküli vasuti átjáróban. szabó gyula, 32 éves gépkocsivezető, a miskolci 3-as aköv autóbusszával - amelyen bányászokat szállított - nem a rossz látási és utviszonyoknak megfélelően vezetett. így amikor a jeges úton a sűrű ködben ráhajtott a sínekre, összeütöközött a feljövő tehervonattal. a baleset következtében gál gyula 35 éves lakatos, abódi lakos sérüléseibe a helyszínen belehalt, ketten súlyosan megsérültek, öt kisebb sérülést szenvedtek. a rendőrség szabó gyulát halált okozó vesélyeztetés büntetése miatt előzetes letartóztatásba helyezte és a baleset ügyében tovább folytatja a vizsgálatot. /mti/

bb 38. halálos gázmérgezések

tm-ju zs hk

1969. január 17.

sopronban a fraknói utca 15. számú ház előtt az utcai gáz-fővezeték eltört. a lakásokba beszivárgó gáztól horváth lajosné 77 éves nyugdíjas a helyszínen meghalt, edőcs pálné 52 éves textilgyári munkást életveszélyes állapotban szállították kórházba. a felelősség megállapítására a rendőrség műszaki szakértők bevonásával folytatja a vizsgálatot.

bátmonostor községben vida józsef 82 éves nyugdíjas és 75 éves felesége a lakásukon a kályhából kiáramló szénáztól halálos mérgezést szenvedtek.

tökölön, a helyi aranykálás tsz építkezésénél az egyik felvonulási helyiségben a kokszkályhából kiáramló szénáztól malacske istván, 62 éves tököli lakos halálos mérgezést szenvedett. a rendőrség mindkét ügyben a vizsgálatot megindította. /mti/

14.10/ju

M. S. D.
14.30 Dm

-25-

bb 39. január 24-ig: nemcsak a 05-ön lehet bejelenteni a tüzet

j-ju zs hk

1969. január 17.

a budapesti tűzoltóság távbeszélő hálóján január 21-től 24-ig átalakítást végeznek. ha tehát a 05-ös hívószám nem felel, úgy tűz- és káresetet a 331-160 vagy a 180-870-es távbeszélő hívószámon kell ez időszak alatt jelezni. /mti/

bb. 40. benzinen mostak - életveszélyes égési sebeket szenvedtek

j/zs/1 l hk

1969. január 17.

ujpesten a főti ut 56 szám alatt benzinen mosott ruhát vigh józsefné 74 éves és erdélyi istvánné 54 éves asszony. a közelben levő tüzhely lángjától a benzin lángra lobbant, s mindkettőjük ruhája meggyulladt. a tüzet a kivonult tűzoltók eloltották. vigh józsefnét és erdélyi istvánnét a mentők életveszélyes állapotban szállították kórházba. /mti/

bb. 43. a magyar fotóművészek szövetségében

gk/zs/1 l hk

1969. január 1.

kiosztották a „fotó-művészet”, című folyóirat negyedéves pályázatának nívó- és évdíjait. díjat nyert balla demeter, chochol károly, fejes lászló, gryneus péter, gyármati sándor, horváth lajos, kabáczy szilárd, lippay ágnes, molnár edina, dr. pórszáz jános és schwanner endre. /mti/

15.40/1 l

- 26 -

15.50/1 l

embargo: 19.00 óráig!

bb. 44. felmentés, kinevezés

hné/zs/1 l hk

1969. január 17.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. páles gyulát a központi népi ellenőrzési bizottság elnökhelyettesi tisztségéből - eddig végzett munkájának elismerése mellett - visszahívta.

dr. páles gyulát egyidejűleg a magyar nemzeti bank elnökhelyettesévé kinevezték. /mti/

bb. 41. hogyan alakul a mezőgazdaság idei vegylianyag, gép-, és alkatrészellátása? - az agrotröszt sajtótájékoztatója

t jf/gg/1e/1 l hk

1969. január 17.

kopácsi ernő, az agrotröszt vezérigazgatója pénteken a mezőgazdaság idei ellátásáról tájékoztatta az újságírókat. elmondta: a legtöbb kémiai anyagból és gépi berendezésből a tavalyinál kedvezőbb ellátásra lehet számítani. az elmúlt évnél 15-20 százalékkal több műtrágyát hoznak forgalomba, ami azt jelenti, hogy a művelés alatt lévő területre holdanként 310-320 kilogramm talajerő pótló anyag jut. ez tiszta hatóanyagban számolva meghaladja a 70 kilogrammot. kedvezőbbben alakul a választék is; a hazai ipar kisebb mennyiségben megkezdte a kevert, összetett műtrágyák előállítását. a peremartoni üzem nitrogén és foszfor hatóanyagú szuperfoszfát előállítására rendezkedik be, az év második felében pedig próbaképpen megkezdte a nitrogén-foszfor-kálium tartalmu hármas hatóanyagú talajerő pótló gyártását is. hasonló terméket készít majd a budapesti vegyiművek is. a kisüzemi gazdaságok és házikertek műtrágya ellátásának javítására a már forgalomban levő kis csomagolású nitrogén és foszfor műtrágyák mellett öt és tíz kilogrammos műanyag-tasakokban kálióhoz is hozzájuthatnak a megrendelők. ami a növényvédőszer-ellátást illeti: az elmúlt évnél mintegy százmillió forinttal nagyobb értékű növényvédőszerrel szerzett be az agrotröszt.

/folyt.köv./

15.45/1 l

16.25/1 l

16.25/1 l

- 27 -

bb. 41./ hogyan alakul 1. folyt./ 1 l

egyed hazai és külföldi gyárak között létrejött együttműködéssel olyan termékeket hoznak forgalomba, amelyeket külföldi hatóanyagokból hazai üzemek állítanak elő, a növényvédőszer választék kialakításánál természetesen figyelembe vették az elmúlt években jelentkezett kereslet-eltolódást. Lényegesen több szerves hatóanyagú és kombinált gombaölő szer áll a gazdaságok rendelkezésére. ugyanakkor csökkentették a részgálic mennyiséget, nem lesz hiány a legfontosabb kulturnövények gyomtalanításához szükséges kemikáliákban; az agrotárszót elengedő dikonirt-ot, hungazint, aktikont, merkazint, stb biztosít.

a kémiai anyagok iránt fokozott igény mindinkább előtérbe helyezi a szerek minőségének fokozottabb védelmét. a mezőgazdasági ellátó társzót új vegyi laboratóriumot rendezett be, ahol rendszeresen ellenőrzik majd nemcsak a külföldről behozott hanem a hazai üzemekből kikerülő termékeket is.

az utóbbi két évben kisebb mértékben csökkent a mezőgazdasági gépek forgalma. a mezőgazdasági üzemekben inkább az építkezésekre fordítanak nagyobb összegeket és körülbelül három évvel ezelőtti szinten „konzerválódott”, a talajművelés gépesítése, a vonzóerő állomány sem fejlődött és csupán a betakarítás gépesítésénél van lényeges előrehaladás. a mezőgazdaság jelenleg mintegy 70 000 traktorral rendelkezik. az állomány pótlása - a tíz éves élettartamot figyelembe véve - évi 7000-es utánpótlást igényelne. ezzel szemben az elmúlt évben a gazdaságok csak 4500 vontatót vásároltak. az 1967-es évhez képest tavaly 40 százalékkal csökkent a szállítóeszköz-vásárlás is. az agrotárszót idén széles traktorválasztékot kínál eladásra, többek között 600 korszerű ue-50-es traktor.

pneumatikus szemenkénti kukorica vetőgépekből a tavaszi időszakra ezret tudnak eladni az üzemeknek. a korszerű gabonavetőgépek iránti igények kielégítésére 500 szovjet tárcsás és csoroszlyás sorozatvetőgépet is importáltak. a hazai ipar is minden eddiginél nagyobb mennyiségben szállít gabonavetőgépeket.

/folyt.köv./
15.55/1 l

- 28 -

163ef

bb. 41./ hogyan alakul ... 2. folyt./ 1 l

az alkatrész ellátás jobban alkalmazkodik majd az igényekhez, - annak ellenére, hogy a készleteket fokozatosan csökkentik az agrotárszót. jobban felméri a termelők szükségletét és a szállító partnerekkel rugalmas együttműködést szerveznek meg.

a mezőgazdasági ellátó társzót ötven százalékkal növeli ideiglenes fa- és építőanyag forgalmát, és a kertészeti termelők számára összesen 60-70 négyzetméter alapterületű növény-hajtató házakat hoz be az ndk-ból./mt/

...

bb. 42. hilton hotel budapest

1 kf/kf/1e/1 l hk

1969. január 17.

a „hungarhotels”, a hungária szálloda és étterem vállalat bejelentette, hogy az amerikai hilton international co.-val szerződést kötött egy „budapest hilton”, szálló létesítésére. a szálloda a várban, a mátyás templom szomszédságában épül; 250 szobája, s ennek megfelelően több társashegyisége, étterme lesz. a szerződés szerint a „budapest hilton”, tulajdonosa és üzemeltetője a hungarhotels.

a két fél a szerződésben kötelezettséget vállalt, hogy a szálloda a világszerte ismert hilton international szolgáltatásait, színvonalát nyújtja. ennek érdekében a hilton cég átadja szakmai tapasztalatait, gondoskodik a szálló szakmai felügyeletéről, a magyar vállalat rendelkezésére bocsátja a szállodai helyeket értékesítő szervezeteit, technikai tanácsokat ad és mindazokat az előnyöket nyújtja, amelyek világhálójából, szervezetéből adódnak.

a hungarhotels a megállapodást a magyar idegenforgalom fejlesztésében fontos lépésnek tekinti./mt/

...

16.00/1 l

- 29 -

163ef

163ef

bb. 45. tungsrám ujdonság: a nátriumgőz lámpa=az egyesült izzó sajtótájékoztatója

t sl/gg/ie/1 l nk

1969. január 17.

dienes béla, az egyesült izzó vezérigazgatója pénteken tájékoztatta az újságírókat a vállalat munkájáról, terveiről.

1968-ban a gyár termelése 10, a tőkés országokba irányuló exportja pedig több mint 25 százalékkal nőtt. termékeik gazdaságosak, állami támogatást a vállalat nem vesz igénybe, sőt termelési adót fizet. további fejlődésüket is igyekeznek szilárdan megalapozni. elkészültek a vállalat tízéves fejlesztési koncepciói, és ötéves tervei. tíz év alatt négy és fél milliárd forintot ruháznak be saját erőforrásokból, ez lehetővé teszi, hogy állandóan lépést tartsanak a nemzetközi és a hazai követelményekkel.

a következő évek egyik tungsrám-szálogere az új kerámiaburás, nagynyomású nátriumgőz lámpa lesz, amely a közvilágítást korszerűsíti. fényvisszaadása, gazdaságossága minden eddigi fényforrásnál jobb lesz. a kísérleti gyártás az idén indul, 1970-ben pedig már felszerelik az első példányokat a főváros utcáin. tovább fejlesztik az elektroncső gyártását, s felkészültek a színes tv-készülékek vevőcsöveinek gyártására. az elektronikai és a jövőben kialakuló magyar számítógépipar részére megkezdtek a legmodernebb mesa és szilícium planár félvezetők előállítását. a miniatürizáláshoz az ugynevezett integrált áramkörök gyártására készülnek. a fejlesztés gyorsítására külföldön kívánnak licenceket vásárolni, ezzel körülbelül öt évi elmaradást kerülhetnek el.

továbbra is nagy erőket mozgósítanak a fényforrásokat gyártó gépsorok fejlesztésére, hogy e berendezésekkel egyrészt saját gyárukat korszerűsítsék, másrészt fokozhassák az exportot. szovjetu gyárakkal közösen 1970-re a világon egyedülálló teljesítményű, óránként 3500 izzó lámpa gyártására alkalmas gépsort készítenek.

gyors ütemben igyekeznek fokozni az exportot, ezen kívül egyes tőkeérdekeltségű vállalatokat is alapítanak.
/folyt.köv./

- 30 -

16.14/1 l

16.14/1 l

16.14/1 l

bb. 45./ tungsrám ujdonság ... folyt./ 1 l

az első ilyen vállalatot a ceyloni asian electric céggel közösen colombóban hozzák létre, avatására februárban kerül sor. a közös vállalatot ötmillió rupia tőkével alapítják, s a gyár évente hárommillió izzó lámpát készít. a gyártáshoz szükséges valamennyi gépet és alkatrészt az egyesült izzó szállítja, s a tungsrám szakemberek közreműködnek a vállalat műszaki vezetésében is. hasonló közös tőke-érdekeltségű vállalatok létesítéséről előrehaladtak a tárgyalások argentin és chilei cégekkel, s hasonló üzlet van ki látásban Indiában is.

a hazai közönséget is egyre jobban igyekeznek kiszolgálni. tungsrám mintaüzleteket hoznak létre, az elsőt már átadták miskolcon, a keravillal közösen rövidesen a fővárosban is megnyitják az első tungsrám mintabolt, valószínűleg a rákóczi uton. a kereskedelmet azzal is támogatják, hogy áruikat igyekeznek olcsóbban adni, a tv-képcsövek termelési árát például éppen most szállították le 15 százalékkal.

terveket úgy alakították ki, hogy dolgozók is megtalálják számításukat, szívesen vállaljanak munkát az egyesült izzóban. a személyi jövedelmeket az idén átlagosan 3 százalékkal akarják növelni, ez jelentős erőfeszítésekkel jár, mert a jövedelem minden egy százalékos növeléséhez 15 százalékkal kell emelni a vállalat nyereségét. felmérések, elemzések szerint azonban e jelentős fejlődés is elérhető./mti/

--

bb. 47. befejeződött a miskolci számítógép konferencia

vid kz/tné/ká/1 l nk

1969. január 17.

pénteken befejezte munkáját a miskolci nehézipari műszaki egyetemen megrendezett háromnapos számítógép konferencia. mintegy száz, nagyobb részt gépipari vállalat csaknem háromszázötven szakembere vitatta meg a számítógépek alkalmazásának lehetőségeit a gépipari konstrukciók kialakításában, a technológiák megtervezésében és a vállalatok vezetésében. mint a tanácskozás alkalmával bejelentették, az érdekelte vállalatok és intézmények az együttes munka előnyeinek kihasználására szerszám-gép programozási társulást alakítottak./mti/

--

16.20/1 l

16.20/1 l

16.20/1 l

- 31 -

bb. 46. zárszámadás a sályi búkkaljai termelőszövetkezetben

vid-kz/tné/ká/gy/hk

1969. január 17.

pénteken sály község művelődési otthonában megtartotta zárszámadási közgyűlést a sályi és borsodgeszti közös gazdaságok egyesüléséből létrejött búkkaljai termelőszövetkezet. megjelent a közgyűlésen cseterki lajos, az mszmp központi bizottságának tagja, az elnöki tanács titkára, vaskó minály, a borsod megyei pártbizottság titkára, és dr. zsidai lászló, a mezőnagymihályi állami gazdaság igazgatója, a terület országgyűlési képviselője. a vezetőség beszámolója rámutatott, hogy a múlt évben megtörtént egyesülés előnyös volt. a korábban mérleghiányos közös gazdaságnak jelenleg több mint 70 millió forint közös vagyona van, tiszta vagyonának értéke pedig meghaladja a 32 millió forintot. a községből származó évi jövedelem tagonként több mint 17 ezer forint. a gazdaság megszilárdulása, a jövedelmek növekedése eredményeként - bár a község a miskolci iparvidék vonzásköréhez tartozik - 1968-ban 82 új tag kérte felvételét a termelőszövetkezetbe. a megerősödött termelőszövetkezet már tavaly megkezdte a környék legnagyobb beruházásának kivitelezését: 70 millió forintos költséggel szőlő- és gyümölcsfeldolgozó kombinátot épített./mti/

..

bb. 48. négy település új bankja

vid-fm/ká/gy/hk

1969. január 17.

komárom megye egyik legkorszerűbb és legszebb szolgáltató házat nyitották meg nyergesujfalun. a két- és félmillió forintos költséggel épített új létesítményben kapott helyet az otp fiókja is. négy község - bajót, süttő, lábatlan és nyergesujfalun - tartozik a fiók körzetébe. e négy település lakóinak takarékbetét-állománya meghaladja a 28 millió forintot./mti/

..

16.35/gy

- 32 -

1724
1722

bb. 49. szabócs a „takarékos megyék,, sorában

vid-fm/mné/ká/gy/hk

1969. január 17.

az otp szabócs-szatmár megyei igazgatósága pénteken sajtótájékoztatót tartott nyíregyházán. közölték, hogy szabócs-szatmár megye lakosainak takarékbetétállománya tavaly 174 millió forinttal emelkedett, s az összeg az év végére meghaladta a 850 millió forintot. ezzel szabócs belépett a „takarékos megyék,, sorába: a családok 80 százaléka rendelkezik betétkönyvvel. az új esztendő első két hetében további 22 millióval emelkedett a betétállomány. tavaly 53 900 igénylő részére 305 millió forint hitelt adtak a megyében./mti/

..

bb. 51. országos tanácskozás a következő tanév személyi előkészítéséről

t vt/tm/zs/gy/hk

1969. január 17.

a pedagógusok szakszervezete pénteken - gorkij fasori székházában - a művelődésügyi minisztériummal közösen országos értekezletet rendezett, amelyen az 1969-1970-es oktatási év személyi előkészítéséről a pedagógus munkaerő helyzetéről tárgyaltak. a tanácskozáson hangsúlyozták, hogy az új mechanizmusban a munkaerőgazdálkodás területén is új módszerek, megoldási módok alkalmazása szükséges. ehhez értékes segítséget nyújthat az állami és a szakszervezeti szervek szoros együttműködése.

szó esett az értekezleten arról is, hogy a tapasztalatok szerint az elmúlt évben az illetékesek országsszerte nagy aktivitással foglalkoztak - a pályázati rendszer bevezetése nyomán - a munkaerőgazdálkodás tennivalóival. csökkent a munkaerőgazdálkodásban az ötletszerűség, javult a középiskolák és a nagyobb települések általános iskoláinak pedagógus ellátottsága. a művelődésügyi minisztérium kidolgozta azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják a tanévkezdés zavartalanlanságát. az ezzel összefüggő tennivalókat egy a közeljövőben megjelent miniszteri utasítás részletesen szabályozza./mti/

..

16.45/gy

- 33 -

1724

1727

bb. 52. közlekedésügyi tanácskozás szekszárdon

vid-kz/tné/ká/gy/hk

1969. január 17.

tolna megye közlekedésének és hírközlő hálózatának, valamint postai és hírközlő apparátusának idei és távlati fejlesztési terveiről tanácskoztak pénteken a közlekedés- és postaügyi minisztérium, a MÁV és az AKÖV képviselői a tolna megyei szakemberekkel szekszárdon. a tanácskozáson részt vett dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, továbbá k. papp józsef, az MSZMP tolna megyei bizottságának első titkára, szabópál Antal, a tolna megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke és dr. szabó tibor, a pécsi MÁV igazgatóság vezetője. a tárgyaláson a minisztérium és a megye vezetői több fontos kérdésben megegyezésre jutottak./mti/

..

bb. 53. tízennégymillió forintot jövedelmezett a hagyma

vid-kz/tné/ká/gy/hk

1969. január 17.

dr. erdei ferenc akadémikusnak, a hazafias népfront országos tanácsa főtitkárának, csongrád megye országgyűlési képviselőjének részvételével tartotta meg pénteken zárszámadási közgyűlését a makói kossuth termelőszövetkezet. a szövetkezet „konyhájára,, - mint a vezetőség beszámolója rámutatott - a vöröshagyma hozta a legtöbbet. hatszáz hold átlagában 115 mázsás termést értek el. az értékesítésből származó bruttó bevételük meghaladta a 14 millió forintot. együttesen 70 ezer mázsa hagymát adtak piacra. emellett növelték a kenyérgabona termelést, s négyezer mázsával több búzát értékesítettek, mint a megelőző évben. cukorrépából holdanként 260 mázsás rekordtermést produkáltak. fejlesztették az állattenyésztést: korszerű tehénistállót, sertéstelepet és juhodályt építettek. a tagok szorgalmát dicsérik, hogy egy-egy dolgozóra átlagosan 270 munkaegység jut, s egy munkaegység értéke meghaladja a 63 forintot. az egy tagra jutó közös munkából származó jövedelem több mint 22 ezer forint. a közgyűlés után 9 500 000 forintot osztottak ki a tagoknak./mti/

..

16.50/gy

- 34 -

1718 1718

1732

bb. 50. 101 éves rendeletet váltott fel az új: hogyan lehet vasuti létesítményt építeni, korszerűsíteni

1 hbj/lk/1e/1l hk

1969. január 17.

a közlekedés- és postaügyi és az építésügyi- és városfejlesztési miniszter együttes rendeletet adott ki a nyomvonal jellegű vasuti létesítmények hatósági engedélyezéséről. ezzel kapcsolatban a kpm vasuti főosztályán a következő tájékoztatást adták az mti munkatársának:

- mint ismeretes, az országgyűlés a múlt évben megszüavazta 1968 évi 4-es törvényt a vasutakról. a törvény kimondja, hogy vasut, valamint a hozzá tartozó építmények és egyéb berendezések létesítéséhez, átalakításához, használatba vételéhez, általában a közlekedés- és postaügyi miniszter engedélye szükséges, továbbá, hogy engedélyt állami vagy szövetkezeti szerv, társadalmi szervezet és egyesület, illetve más jogi személy kaphat. a vasut törvény végrehajtásáról kormányrendelet is megjelent. a mostani kpm-évm együttes rendelet a vasuti létesítmény-építés, korszerűsítése, engedélyezésének részleteit szabályozza.

- nemcsak arról van tehát szó, hogy új vasut építésénél az engedély megszerzésének mi a módja. új nagyvasut építésére egyelőre valószínűleg nem is kerül sor. a rendelet azt is szabályozza, hogy a meglévő vasutvonalakhoz tartozó létesítmények, építmények bővítéséhez, átalakításához, korszerűsítéséhez milyen engedélyek kellenek, s azokat ki adja ki. a rendelet hatálya kiterjed nemcsak a MÁV-ra, és a helyi közforgalmu vasutakra / például a BKV-re, mivel a villamos is vasut/, hanem a saját használatu vasutakra, így például iparvágányokra, erdei- és mezőgazdasági kisvasutakra, függőpályák, siklók létesítésére. gyakorlatilag a rendelet minden olyan vállalatot is érint, amely saját belső szállítási feladataira/ nyomvonal-jellegű vasuti létesítményt, például iparvágányt, kisvasutat, s ehhez csatlakozó építményeket: hidat, aluljárót, felüljárót, fordító-korongot, beépített szállítószalagot stb. használ.

a rendelet kimondja, hogy a vasut építésének és használatba vételének engedélyezése általában a közlekedés- és postaügyi minisztérium vasuti főosztályának hatáskörébe tartozik.

/folyt.köv./

- 35 -

17.15/gy

1718 1718

1732

bb. 50./ 101 éves rendeletet ... folyt./ 11

a megyei /fővárosi, megyei jogú városi/ tanács végrehajtó bizottsága közlekedési szakigazgatási szervének hatáskörébe tartozik a jogszabályban meghatározott kivétellel a helyi közforgalmu vasut és a saját használatu vasut létesítésének engedélyezése.

egyébként: mindeddig a vasutlétesítést és az ezzel kapcsolatos kérdéseket egy 101 éves - a 4973/1868-as - kereskedelmi- és közlekedésügyi miniszteri rendelet szabályozta, ezt váltotta fel a mostani jogszabály./mti/

bb. 54. klubest - magányosoknak

k ol/gk/zs/11 la 1969. január 17.

a radnóti miklós művelődési házban működő egyedülálló klubja szombaton este 8 órakor táncos klubestet rendez az építők műszaki klubjában / budapest, 5., petőfi sándor utca 5, 1. emelet/. az összejövetel nem zártkörű, vendégeket szívesen lát a radnóti művelődési ház vezetősége./mti/

bb. 55. az országos ügyvédi tanács teljes ülése

k bc/lk/zs/11 la 1969. január 17.

az országos ügyvédi tanács pénteken teljes ülést tartott, amelyen dr. kárpáti lászló, a tanács elnöke beszámolt az 1968. évi munkáról. az ülésen megjelent és felszólalt dr. korom Mihály igazságügyminiszter./mti/

bb. 57. czinege lajos vezérezredes

tr/zs/11 la 1969. január 17.

honvédelmi miniszter pénteken bucsu- illetve bemutatkozó látogatáson fogadta włodzimierz mus vezérőrnagyot, a hazánkból távozó, valamint eugeniusz wislicz-iwanczyk ezredest, a budapestben akkreditált új lengyel katonai és légügyi attasét./mti/

17.15/11

17.15/11

17.15/11

- 36 -

bb. 56. chilei egyetemi hallgatók budapestén

gk/zs/11 la 1969. január 17.

a kertészeti egyetem meghívására budapestre érkezett a chilei egyetem mezőgazdasági kara hallgatóinak 11 tagu csoportja. magyarországi tartózkodásuk alatt tanulmányozzák a kertészeti egyetem szervezeti felépítését és termelőszövetkezeteket, valamint gazdasági intézményeket látogatnak meg./mti/

bb. 58. különleges csehszlovák járművek budapesti bemutatója

i sz/j/1e/11 la 1969. január 17.

háztól-házig, pontosabban házgyártól az épülő lakásokig szállítják a nagy méretű elemeket, teljes szobafalakat azok a különleges szállítóeszközök, trailerek és vontatók, amelyeket pénteken az autoker gogol utcai telephelyen mutattak be az érdeklő építőipari, közlekedési vállalatok szakembereinek. a bemutatót a budapesti csehszlovák külkereskedelmi kirendeltség, a motokov és a mogürt külkereskedelmi vállalatok, s mint gyártó cég: a transporta chrudim és az autoker együttesen rendezte.

a hazai házgyárakban készülő lakáselemek szállításához különleges járművekre van szükség. ezeket hozta most el és kínálta a csehszlovák partner a magyar vállalatoknak. bemutatott különböző nagyságú, 24-40 és 60 tonnás trailereket s azok vontatóit. a kereskedelmi tárgyalások a bemutató után azonnal megkezdődtek, s amennyiben a kereskedelmi feltételek a magyar vásárlóknak megfelelnek, kilátás van 50 trailer lekötésére./mti/

bb. 59. „gumi iroda”, a chemolimpex-nél - termelő és külkereskedelmi vállalat újszerű együttműködése

i sz/j/1e/11 la 1969. január 17.

az országos gumipari vállalat és a chemolimpex külkereskedelmi vállalat pénteken társasági szerződést kötött. a társasági együttműködés szorosabb kapcsolatokat teremt az iparvállalat és a termékeit értékesítő külkereskedelmi vállalat között.
/folyt.köv./

17.20/11

17.20/11

17.20/11

- 37 -

bb. 59./ „gumi iroda,, folyt./ il

a szerződés a lapvető célja, hogy fokozzák a gumipar készítményeinek exportját, növeljék a devizabevételt. ennek érdekében közös devizaérdekeltséget alakítanak ki és a termelési és értékesítési együttműködés fejlettebb fokát jelentő szervezeti keretet hoznak létre.

az országos gumipari vállalat megszünteti kereskedelmi igazgatóságának exporttal foglalkozó részlegét. a chemolim-pex-en belül „gumi iroda,, néven külön főosztályként működik a közös kereskedelmi szervezet, amely nagy önállóságot élvez és a gyár részlegeivel közvetlen kapcsolatot tart. az iroda működését a két vállalat vezérigazgatója és az általuk kijelölt tagokból álló igazgatótanács irányítja.

az iroda és az országos gumipari vállalat együttesen alakítja ki az export-import programot, kölcsönösen javaslatot tesz az exportot importot érintő fejlesztési programra, illetve a kereskedelmi és piaci munkára.

a chemolim-pex export- és importforgalmának mintegy 20 százalékát bonyolítja az országos gumipari vállalattal. az iroda működésével el akarják érni, hogy az export és ezen belül a tőkésexport részaránya a jövőben számottevően növekedjék./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 44. sz. 19.00 óráig embargóval leadott hírünket felmentés, kinevezés/

v i s s z a v o n j u k !

/mti/

17.45/gy

17.45

- 38 -

bb. 60. új nevet két torma-pusztára

vid-fm/ká/gy/la

1969. január 17.

pénteken a vas megyei tanács ülésén előterjesztették torma-pusztára lakóinak kérését: változtassák meg lakóhelyük nevét torma-falvára. a csepregtől 7 kilométerre fekvő, mintegy 500 lakosú településre már nem illik a „puszta,, név. hajdan uradalmi cselédek éltek itt, erre azonban már semmi sem emlékeztet. a cselédházak zömét lebontották, a megmaradt épületeket a csepregi állami gazdaság üzemi célokra használja. a lakosok az állattenyésztéséről gyümölcsstermesztéséről híres csepregi állami gazdaságban dolgoznak. az elmúlt években iskolát, orvosi rendelőt, postafiókot, tanácskirendeltséget, vasuti megálló, könyvtárat, klubot létesítettek a településen.

a kérést a megyei tanács a minisztertanács elé terjeszti.
/mti/

..

bb. 61. eset legkorlátozzák az ipari üzemek vízfogyasztását - a legsúlyosabb a helyzet kőbányán és pesterzsébeten - fenntartják a nyomáscsökkentést

i hbj/gk/1e/gy/la

1969. január 17.

pest egyes városnegyedeinek - elsősorban kőbányának és pesterzsébetnek - magasabban fekvő részeibe a vízművek még a késő esti órákban sem tud elég vizet juttatni. akadnak lakások, ahol egy-két nap óta nem folyik a víz. ezzel kapcsolatban hajdu györgy, a vízművek igazgatója és lindenmayer kálmán, főmérnök a következő tájékoztatást adta az mti munkatársának:

- a vízművek, mint ismeretes, a hét közepén elrendelte a nappali víznyomás-csökkentést. ettől a rendelkezéstől várta, hogy nappal elég vizet tartalékolhat és így este nagyobb nyomással a főváros minden részében megoldja a vízellátást. számolt azzal, hogy nappal még olyan városnegyedekben sem lesz víz, ahol eddig vízhiányról még sohasem panaszkodtak. vállalta az ezzel kapcsolatos népszerűtlen feladatot, éppen a rendelkezésre álló vízkészlet igazságos elosztása érdekében. sajnos, még a nappali nyomáscsökkentés ellenére sem sikerült az esti órákban minden városnegyedbe elegendő vizet adni, s tény, hogy kőbánya, különösen pedig pestlőrinc egyes részeiben egy-két nap óta nem jut a lakások egy részébe víz.

/folyt. köv./

17.45/gy

- 39 -

17.45/gy
18.2

bb. 61. / esetleg korlátozzák.... 1. folyt./ gy

ehhez hozzájárul az is, hogy az alacsony fekvő lakásokban lakók „elszippantják”, a vizet mások előtt azzal, hogy este megtöltik nemcsak a kádakat, hanem a lakásban fellelhető minden edényt. / később, mikor látják, hogy kapnak vizet, a tartalékolt „készletet”, felhasználatlanul kiöntik, elfolytatják./

pénteken a nagy felszíni vízmű teljes kapacitással dolgozott. a szivattyukat és magát a vízművet összekötő csőhidból - nagy átmérőjű vezetékéből, amelyen át a duna-víz a telepre jut - eltávolították a kisebb jégdugót. várható tehát, hogy valamit javul a vízellátás. nehézségek azonban még továbbra is lesznek, egészen addig, amíg a duna vízszintje 1,8-2 méternyire nem emelkedik. a vízművek foglalkozik azzal a gondolat-tal: javasolja a fővárosi tanácsnak, korlátozza az ipari üzemek fogyasztását. erre akkor kerül sor, ha továbbra sem emelkedik a duna vízszintje, s ha a víztakarékossággal kapcsolatos kéréseknek a lakosság, illetve az ipari üzemek nem tesznek eleget./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/tr/ll la

1969. január 17.

a bb. 39. sz. hírt /január 24.-ig: nemcsak az 05-ön lehet bejelenteni a tüzet/

v i s s z a v o n j u k

/mti/

17.57/ll

- 40 -

18⁴

bb. 62. a felső-duna szobig jégmentes - újabb három magyar jégtörő hajó indul a jugoszláv szakaszra

lsb/tr/ll la

1969. január 17.

a dunáról kapott legfrisebb jelentések szerint a folyó felső szakasza szobig jégmentes. az enyhülés 0 fok fölé emelte a víz hőmérsékletét, megszüntette a jégképződést. nagyobb arányú hóolvadást, azaz vízutánpótlást viszont nem hozott. négy nap alatt bécsnél mindössze 21 centiméterrel emelkedett a duna vízszintje, de az utóbbi 24 órában újra 1 centiméterrel apadt a folyó. a szélesebb medrű magyar szakaszon tehát egyelőre nem várható lényeges vízpotlás.

budapestnél pénteken csak szórványos zajlást jelentettek, de tökölnél és főleg dunaujvárosnál még sok a jég, erősen zajlik a duna, s dunaföldvártól délre még mindig 136 kilométer hosszú álló jégpáncél takarja a folyót. a dunaföldvári híd környékén egymás alá csuszó jégtáblák helyenként 2-3 méter vastagra tömörítették a jégmezőt. kedvező azonban, hogy torlasz és jégdugó nem keletkezett, szabad utat talált a víz a jég alatt. a jugoszláv duna-szakaszon tovább javult a helyzet. a négy magyar jégtörő hajó péntekig összesen 26 kilométer hosszú szakaszon tisztította meg a vizet a jégtől, s a közös országhatárig már csak 6 kilométer hosszú jégpáncélt kell eltávolítani. e munka meggyorsítására pénteken utasítást kapott újabb három magyar jégtörő hajó, hogy szombaton indítson támogatást a jugoszláv szakaszon maradt összefüggő jégmező ellen.

összpontosított rohamot kezdenek tehát a magyar jégtörők, „tűz”, közé fogják a jégmezőt hogy szabad utat nyissanak a magyar szakasz jégének. az előzetes számítások szerint további 4-5 napos enyhesség, vagy mérsékelt csekély lehűlés esetén nemcsak a jugoszláv, hanem a magyar dunaszakasz is megszabadulhat az álló jégmezőtől./mti/

18.05/ll

- 41 -

18⁴

18⁴

bb. 63. az országos béketanács

gk/zs/gy/La

1969. január 17.

elnöksége és tudományos bizottsága pénteken táviratban fejezte ki jókívánságait a szovjet tudományos akadémiának a világ első emberlakta űrállomásának létrejötte alkalmából. a táviratokban hangsúlyozták, hogy a két szojuz bátor űrutasainak, kiváló tervezőinek és elkészítőinek nagyszerű tette elismerést és csodálatot váltott ki népünkben és tudományos közéletünkben.
/mti/

bb. 64. kigyulladt a vegyes raktár

igj/gk/zs/gy/La

1969. január 17.

tűz volt a fővárosi köztisztasági hivatal gépjármű-forgalmi és karbantartó telepének vegyes raktárában. amint a vizsgálat megállapította, a tüzet az okozta, hogy nem tartották be az előírásokat; a raktárban hegesztettek és a hegesztéskor kipattanó szikrák a közelben levő gyúlékony anyagokat lángra lobbantották. szerencsére a tűzoltóság gyors beavatkozásával rövid időn belül sikerült a tüzet eloltani, de a kár így is jelentős.
/mti/

bb. 65. magyar-osztrák tárgyalások a szolgálati vizumok megszüntetéséről

tné/zs/gy/La

1969. január 17.

pénteken sikeresen befejeződtek budapesten a magyar-osztrák tárgyalások a szolgálati utlevéllel rendelkezőkre vonatkozó vizumkötelezettség megszüntetéséről. a tárgyalások eredményeként létrejött egyezmény-tervezetet a küldöttségek vezetői pénteken parafálták. a későbbi aláírással hatálybalépő egyezmény szerint a vizummentesség nem vonatkozik azokra a szolgálati utlevél tulajdonosokra, akik sport- vagy művészeti rendezvényeken való részvétel céljából kívánnak utazni.
/mti/

18.20/gy

- 42 -

1840f

bb. 66. komócsin zoltán konzultációja

tm/zs/gy/La

1969. január 17.

a muosz újságíró akadémiáján pénteken komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, az újságíró szövetség elnökségének tagja időszerű nemzetközi kérdésekről tartott konzultációt, amelynek során a muosz külpolitikai szakosztálya tagjainak számos kérdésére válaszolt.
/mti/

bb. 67. a nőtanács gratulációja

gg/zs/gy/La

1969. január 17.

a magyar nők országos tanácsa valentyina tyereskovának küldött táviratában gratulált a szovjet űrhajózás nagyszerű új sikeréhez. - szeretettel és őszinte barátsággal köszöntjük a szovjet űrhajósok családjának új tagjait. gratulálunk teljesítményükhöz, amely méltán váltotta ki az egész világ elismerését. baráti üdvözlésünket küldjük e nagy esemény alkalmából valamennyi szovjet barátnőnknek, önnel személyesen és a négy új űrutas családjának is - hangzik a távirat.
/mti/

bb. 68. véglegesen elfojtották az algyői olaj- és gázkitörést a sajtótájékoztató a „főhadiszálláson”,

vid-fm/ká/gy/La

1969. január 17.

elcsendesedett az algyői 168-as olajkut és környéke: hosszú ideig tartó megfeszített munka után pénteken véglegesen elfojtották és lezárták az olaj- és földgázkitörést. délelőtt - az utolsó akcióként - elhelyezték a bélésű csövön a tolózárat, s ezzel véget ért a december 19 óta folytatott küzdelem.

/Folyt. köv./

18.25/gy

- 43 -

1840f

bb. 68. /véglegesen elfojtották.... folyt./ gy

ebből az alkalomból dr. bán ákos, az országos kőolaj- és gáz-
ipari tröszt vezérigazgatóhelyettese, a mentési munkák vezető-
je sajtótájékoztatót tartott a kut mellett, főhadiszálláson,,

elmondta, hogy a hazai szénhidrogénkutatás és -termelés
történetének eddigi legnagyobb szabású olaj- és földgázki-
törésével küzdöttek meg sikeresen. a munkát különösen megne-
hezítette a kitörés osztottsága, vagyis az, hogy az olaj és
a gáz külön-külön rétegből tört fel: a központi termelőcső-
vön ömlött a földgáz, a külső békéscsói mellett pedig az
olaj. a földgáz így lehűtötte az olajat, amely szinte megder-
medve került a felszínre. a kitörés osztottsága az égési
időszakban nehezítette az oltási munkákat.

a tizenöt méter átmérőjű és ötven méter magas lángoszlopot
- mint ismeretes - a kitörést, illetve gyulladást követő nyol-
cadik napon, szovjet turboreaktív oltóberendezéssel „fujták”,
el. egyébként a szovjet tűzoltócsoporthoz kívül a szovjet el-
fojtócsoporthoz is nagy segítséget nyújtott a stratégiai és tak-
tikai terv kidolgozásához és végrehajtásához is.

ennek a tervnek megfelelően következett az oltás után a
zárózerkezet elhelyezése, majd a kitörés elfojtása. a mun-
kák utolsó szakaszát rendkívül megnehezítette a kut napi
„termelésének”, megnövekedése, ugyanis az első napok két-
százezer köbméterével szemben már napi egymillió köbméter föld-
gáz ömlött ki, a korábbi napi egyezer köbméteres olajmennyiség
némi leg csökkent. valószínűleg olajtenger alakult ki, amelynek
eltávolítása, elszállítása még a következő hetek feladata. az
ideiglenes hőközpont, valamint vasúti mozdonyok gőzével me-
legített, olvasztott olajmasszából eddig mintegy tizenötezer
köbmétert szállítottak el tartálykocsikkal.

az egy hónapig tartott hősiességben mintegy három-
száz szakértő, olajbányász, tűzoltó, rendőr és katona vett
részét, akik egyetlen nagy, fegyverezett brigáddá kovácsolód-
va vitték sikerre a hazai olajbányászat eddigi legnagyobb
mentőakcióját./mti/

..

18.35/gy

- 44 -

19.12

bb. 69. a macbeth békéscsabai bemutatója

vid-fm/gy/la

1969. január 17.

a békéscsabai jókai színházban pénteken bemutatták
shakespeare „macbeth”, című drámáját. a főbb szerepeket
f. nagy imre, stefánik irén, szoboszlai sándor, széplaky
endre, bártafaly gusztáv alakította. a darabot vass károly
rendezte./mti/

..

bb. 70. németh lászló: „apáczai”, című történelmi drámájának
ősbemutatója veszprémben

vid-fm/gy/la

1969. január 17.

ősbemutatót tartottak pénteken este a veszprémi petőfi
színházban: előadták németh lászló „apáczai”, című két-
részes történelmi drámáját. a darabot horvai istván rendez-
te./mti/

..

embargo: 22.00 óráig!

bb. 71. tessék továbbmenni! - bemutató a mikroszkóp színpadon

t pr/lk/zs/gy/la

1969. január 17.

tessék továbbmenni címmel pénteken mutatta be új műsorát
a mikroszkóp színpad társulata. a major tamás rendezte össze-
állítás első részében „ünnepegni azt tudunk”, címmel hang-
zott el politikai kabaré, majd komlós jános kommentálta a
mikroszkóp filmhíradót a „mi ujság az ujságban?”, -t, s
„lökünk, vagy nem lökünk”, címmel harkányi endre és hável
lászló adott elő jelentet. a műsort - amelyben fellépett
angyal jános, agárdi ilona, hofi géza, gera zoltán, harkányi
endre, havas gertrud, hável lászló, kovács zsuzsa,
margittay ági és sós edit - mézáros andrás karikaturista
rajzos beszámolója színesítette./mti/

..

19.00/gy

- 45 -

19.12

bb. 72. időjárásjelentés

tr/gy/la

1969. január 17.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken este:

kevesebb csapadék

várható időjárás szombat estig: nyugaton is felszakadó felhőzet, már csak néhány helyen esővel. időnként élénk, déli délnyugatra forduló szél. az enyhe idő tovább tart. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton plusz 1- plusz 6 fok között. /mti/

bb. 73. iparművész kiállítás a fiatal művészek klubjában

t pr/tr/gy/la

1969. január 17.

az iparművészeti főiskola két gobelin szakos hallgatójának, kucha klárának és gecser lujzának nyílt kiállítása pénteken a fiatal művészek népköztársaság uti klubjában. a főiskolán tavaly végzett fiatal iparművészek több nagyméretű alkotásukat sorakoztatták fel, egyrésztük diplomamunka volt, a többi az elmúlt néhány hónap termése. a nagyméretű faliszőnyegek egyike- másika hagyományos, szövött technikával készült, de megtalálható köztük a modern forma-technika keresés néhány egyedi alkotása is. /mti/

19.45/gy

SE 2011

- 46 -

bb. 74. három és félevesi szabadságvesztés halált okozó ittas vezetésért

vid-fm/gy/la

1969. január 17.

a székesfehérvári járásbíróóság pénteken ítélkezett a november 10-én a lap községben történt halálos baleset ügyében, amelynek áldozata egy lakodalomból hazatérő fiatal asszony volt.

alap községben november 9-én tartotta esküvőjét ifj. vámos pál. résztvett a lakodalomban vitéz józsef cecei lakos, a 14.sz. aköv gépkocsivezetője is, aki munkaideje letöltése után a vendégek szállítására vállalkozott azzal az ikarus autóbusszal, amelyet vissza kellett volna vinnie a helyére. az autóbust a lakodalmas ház előtt hagyta, majd egész éjjel a vendégeket szórakozott. ott volt a lakodalomban szarvas istván pusztagegri lakos, szintén a 14.sz. aköv gépkocsivezetője is. éjjel a vendégek arra kérték a két gépkocsivezetőt, hogy szállítsák őket haza, de ők ittasságukra hivatkozva megtagadták a kérést, sőt szarvas istván kisebb műszaki hibát is előidézett az autóbussen, hogy azt ne lehessen indítani. kora reggel szarvas istván mégis vállalkozott a vendégszállításra, társa, vitéz józsef még a ludt. a vezetőfülke belsejében, a motorház tetjén foglalt helyet az ifju pár. egy kanyarban az autóbusszal az ittas ember bizonytalan vezetése miatt az árokba fordult és az ifju asszony olyan szerencsétlenül zuhant ki az autóbussz ajtaján, hogy azonnal szörnyethalt.

szarvas istvánt a járásbíróóság háromévi és hathónapi szabadságvesztésre ítélte. mellékbüntetésként négy évre eltiltotta a gépjárművezetéstől. vitéz józsef másodrendű vádlottat a bíróság nyolchónapi, tiszázalékos bírcsökkenéssel járó javító-nevelő munkára ítélte; ő ugyan csupán szabálysértést követett el azzal, hogy engedély nélkül fuvarozott, azáltal viszont bűncselekményt követett el, hogy a rendőrségi kihallgatás előtt hamis vallomásra akarta rábirni ifj. vámos pált. /mti/

20.30/gy

SE

- 47 -

bb. 75. Ünnepi hangverseny a zeneakadémián

k gj/lk/zs/gy/la

1969. január 17.

pénteken a lengyel kultúra ünnepi hangversenyt rendezett varsó felszabadulásának 24. évfordulója alkalmából a zeneakadémia kistermében. a hangversenyen közreműködött bernard ladysz, világhírű lengyel baritonista, a milánói scala és a new yorki metropolitan állandó vendégművésze, l. rymkiewicz-ladysz operaénekesnő és jerzy gaczek zongoraművész. a nagyszerű ünnepi hangversenyen ott volt a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos tagja, valamint a magyar kulturális és művészeti élet több kiválósága is./mti/

..

- v é g e -

20.33/gy

lé

- 48 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1969. január 16.

bb. 56. a minisztertanács ülése

ll la

1969. január 16.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. meghallgatta és elfogadta a kubai nemzeti ünnepen résztvett magyar kormánydelegáció utjáról szóló beszámolót.

a pénzügyminiszter előterjesztésére a minisztertanács módosította az általános jövedelemadórendszer. az építésügyi és városfejlesztési miniszter a közületi elhelyezés újabb rendezésére tett javaslatot. a kormány az előterjesztést elfogadta.

a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke jelentést tett a felnőtt járóbeteg-ellátásról 1965-ben hozott kormányhatározat végrehajtásával kapcsolatban végzett vizsgálat megállapításairól. a minisztertanács a beszámolót tudomásul vette és határozatokat hozott.

a nehézipari miniszter beszámolt a szén-savtermelő vállalat répcelaki üzemegységében bekövetkezett robbanással kapcsolatban indított vizsgálat eddigi megállapításairól. a kormány meghallgatta a tájékoztatót és utasította a nehézipari és a belügyminisztert, valamint a bányaműszaki főfelügyelőség vezetőjét, hogy a vizsgálat befejezése után tegyenek újabb jelentést.

/ folyt. köv. /

- 1 -

16.30/ll
16.45 jdr